

Kirkkonummen kunnan lausunto YVA-menettelyn tapauskohtaisesta soveltamistarpeesta GolfSarfvik Oy:n golfkentän perusparannushankkeessa

Hankkeen taustaa ja sen tarve

Kunnostettavana on GolfSarfvik Oy:n Old Course-kenttä, joka sijaitsee Sarvvikissa noin 9 kilometrin päässä Kirkkonummen keskustasta. Kohteen länsipuolella sijaitsee Finnträsk-järvi ja itäpuolella Stensvikfjärden, jonka rannalla on luonnonsuojelualue. Hankealueen pohjoispuolella sijaitsee asuintaloja, pienyrityksiä sekä päiväkotia. Asutusta on myös alueen länsipuolella ja samalle suunnalle sijoittuu myös uudempi golfkenttä. Alueella on voimassa Sarvvikin asemakaava, joka on tullut lainvoimaiseksi vuonna 2005.

Nykyisellään kentän pohjan korko ja muoto estävät tehokkaan pintakuivatuksen järjestämisen, jolloin sateisilla jaksoilla kenttä ei kuivu hyvin ja pelikauteen on tullut keskeytyksiä. Hankkeen tarkoituksena on nykyaikaistaa kenttää muotoilulla sekä uusilla kuivatus- ja kastelujärjestelmillä ja kentälle uusitaan myös sähköt. Kentän peruskorjauksessa suunniteltujen korotusten, muotoilujen ja muiden rakenteiden toteuttaminen vaatii maa-aineksia, joiden tarve on yhteensä noin 200 000 m³ (rakenneteoreettinen kuutiomäärä). Rakentamisessa on tarkoitus hyödyntää pilaantumattomia ylijäämämaita, joita tuodaan pääkaupunkiseudun rakennustyömailta.

Hanke on tarkoitus toteuttaa kahdessa vaiheessa ja arvioitu kokonaiskesto on noin 2–3 vuotta. Ensimmäisessä vaiheessa kuljetukset järjestetään pääosin Finnbyntien kautta (yht. noin 5 000 kuormaa) ja toisessa vaiheessa Sarvvikintien kautta (yht. noin 8 000 kuormaa). Maa-ainesten kuljetus tapahtuu arkisin klo 7–18 välisenä aikana. Päivittäinen ajomäärä on keskimäärin noin 10–20 edestakaista kuormaa/päivä.

Kirkkonummen kunnan lausunto

Vaikutukset maankäyttöön

Alueella on voimassa Sarvvikin asemakaava, joka on tullut lainvoimaiseksi vuonna 2005. Sen perusteella hankkeen toteuttamiselle ei ole esteitä, kunhan kaavamääräykset otetaan huomioon. Hankkeen toteuttamisesta seuraava lopputilanne on asemakaavan mukainen, eikä se osalta ole erityistä huomautettavaa. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaa kuitenkin erilaisia heijastusvaikutuksia maankäyttöön erityisesti maamasojen kuljetuksen myötä.

Vaikutukset ympäristöön

Hankkeella on lukuisia jo tunnistettuja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia. Näistä merkittävimmät ovat maa-ainesten ja kaivuumassojen käsitteilyyn liittyvät riskit, vesistövaikutukset ja niihin liittyvät vesienhallintaratkaisut, hankkeen vaikutukset luontoarvoille (erityisesti meriuposkuoraisen esiintymiselle Stensvikfjärdenillä ja erityisesti Sarvikenillä).

Hankealueen sijainti rannikkoalueella ja meren läheisyydessä saattaa vaikuttaa siihen, että sovellettavaksi tulee YVA-lain liitteen 2 kohdan 2 c peruste. Siinä on yhdeksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen harkintaan vaikuttavaksi kriteeriksi osoitettu hankkeen vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyys ("Hankkeen vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä on tarkasteltava ottaen huomioon erityisesti luonnonympäristön sietokyky: rannikkoalueet ja meriympäristö.")

Vaikutukset ihmisiin ja yhteisvaikutukset Microsoft 3465 Finland Oy:n datakeskushankkeen kanssa

Erityisiksi haasteiksi on viime vuosina vastaavanlaisissa hankkeissa tunnistettu maa-ainesten kuljetusten aiheuttamat melu- ja viihtyvyshaitat, sekä koettu liikenneturvallisuuden heikkeneminen. Näitä syntyy erityisesti silloin, kun toimitaan ja liikutaan tiiviisti asutuilla alueilla, jolloin asumista ja siihen liittyviä palveluja ja muuta toimintaa sijoittuu joko itse sijoituspaikan tai sen kuljetusreitien varrelle. Hankkeessa esitetyt kuljetusmäärät ovat suuria ja vaikka hankkeen kesto ei olekaan merkittävän pitkä (tavoitteena 2-3 vuotta), niin liikenteen aiheuttamia haittoja ei voi välttää.

Lisäksi tulee ottaa huomioon, että Kolabackenin asemakaavan alueelle, joka sijaitsee keskimäärin 2,5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta luoteeseen, kohdistuu lähivuosina merkittävää rakentamistoimintaa. Kyseisellä alueella on myös vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettely Microsoft 3465 Finland Oy:n toimesta koskien Kirkkonummen datakeskusta, jonka ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on Kirkkonummen kunta antanut lausuntonsa 28.8.2023. Datakeskushankkeessa tullaan kaivamaan ja louhimaan hankealueen maa- ja kallioperää merkittävässä määrin. Sen arviointiselostuksessa esitettiin alustavaksi volyymiksi 1100000 m³ kiintokuutiota ja rakentamisen aikaisen liikenteen määräksi arvioitiin enintään 700 henkilöajoneuvoa ja noin 200 raskaan liikenteen ajoneuvoa (sisältäen saapuvan ja lähtevän liikenteen) päivässä. Kyseisen hankkeen keskimääräiset ajoneuvomäärät ovat tosin huomattavasti vähäisempiä, kuin edellä esitetyt. Kunta kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että koska datakeskusalueen rakentamisen aikaiset liikennemäärät ja siitä aiheutuvat liikennevaikutukset ovat ohjelmassa kuvatun mukaan merkittäviä, niin arvioinnissa on syytä esittää mahdollisimman konkreettisia keinoja, joilla liikenneturvallisuutta lisätään ja lisääntyvän liikenteen aiheuttamia viihtyvyshaittoja vähennetään. Lisäksi kunta on tuonut jo aikaisemmin esiin, että liikenteen osalta Sundsbergintien Masalaan päin johtavalle osuudelle ei tule ohjata työmaaliikennettä, vaan tulee käyttää Länsiväylän ja Kehä III:n muodostamaa yhteyttä.

Edellä todettu johtaa siihen, että datakeskuksen rakentamiseen liittyvä liikenne ohjautuisi Sarvikinportin eritasoliittymään. Tällöin erityisesti liittymän pohjoispuolinen Sundsbergintien ja Länsiväylän pohjoisen rampin yhdistävä kiertoliittymä saattaa kuormittua, mikäli myös golfkentän perusparannushankkeen raskas työmaaliikenne kohdistuu samalle reitille.

Golfkentän perusparannushankkeesta laaditussa YVA- ja lupatarveselvityksessä on esitetty hankealueelle kaksi kuljetusreittiä rakentamisvaiheiden 1 ja 2 mukaisesti. Sarvikin puistotiellä on meneillään kaukolämpötyömaa, jonka vuoksi toinen kaista on pois käytöstä saatujen tietojen mukaan 1-2 vuotta. Hankkeen suunnittelussa tuleekin ottaa tämä huomioon, sillä se vaikuttaa haitallisesti erityisesti rakentamisvaiheen 2 kuljetusreitin toimivuuteen. Muutenkin on eduksi, jos mahdollisimman suuri osa maa-aineksen kuljetuksista voidaan hoitaa lyhyempää (eli rakentamisvaiheen 1) reittiä pitkin.

Sarvikinportin eritasoliittymän luoteispuolella on alkamassa vuonna 2024 myös Sarvikinportin asemakaava-alueen katualueiden rakentaminen, jolla tulee olemaan vaikutusta liikennöintiin eritasoliittymästä välittömästi etelään päin johtavalla Sarvikin puistotien osuudella.

Kuten hankkeesta laaditussa YVA- ja lupatarveselvityksessä myös todetaan, niin pidemmän kuljetusreitin (rakentamisvaihe 2) varrella sijaitsee lisäksi päiväkotia. Sitä on pidettävä häiriintymiselle alttiina kohteena ja tarvittavat haittojen lieventämistoimenpiteet tulee esittää erityisesti näiden häiriintyvien kohteiden osalta.

YVA- ja lupatarveselvityksessä on todettu, että kentän välittömään läheisyyteen päästään ajamaan valtatieä (Länsiväylä) pitkin. Tähän liittyen kunta haluaa painottaa, että koska datakeskushankkeen yhteydessä ei työmaaliikennettä haluta ohjata Sundsbergintien Masalaan päin johtavalle osuudelle, niin tämä ei voi olla vaihtoehtoinenkaan ratkaisu myöskään golfkentän parannushankkeessa.

Yhteenveto

Kyseessä on Kirkkonummen kunnalle elinkeinopoliittinen hanke, joka myös edistää kirkkonummelaisten asukkaiden virkistysmahdollisuuksia parantamalla kentän toimivuutta. Lähiaikoina on käynnistymässä alueen lähetyillä rakentamishankkeita, kuten Datakeskus ja Sarvikinportin kunnallistekniikan rakentaminen, joista syntyviä puhtaita ylijäämämassoja voidaan mahdollisesti hyödyntää näin lähellä sijaitsevan golfkentän perusparannushankkeessa. YVA-menettelyn tarpeellisuuteen on Uudenmaan ELY-keskus paras asiantuntija ottamaan kantaa.

Kirkkonummen kunta toteaa, että hankkeen keskeisenä lähtökohtana oleva ylijäämämaiden hyödyntäminen on erittäin suositeltavaa sellaisissa hankkeissa, joissa sillä voidaan vähentää neitseellisten maa-ainesten tar-

vetta ja vähentää samalla rakennustyömailla syntyvien maa-ainesten ylimääräistä ajoa maankaatopaikoille. Maa-ainesten käytölle on myös suunnitelmien perusteella osoitettu olevan hankkeessa tosiasiallinen tarve. Koska hankkeessa on lisäksi tarkoitus käyttää nimenomaan puhtaita ylijäämämaita, kyseessä on tämän perusteella maa-ainesten hyödyntäminen eikä maankaatopaikkatoiminta. Hankkeeseen ei tällöin tule sovellettavaksi YVA-menettely YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon 11 b perusteella.

Kunta toteaa kuitenkin, että YVA-tarve saattaa syntyä YVA-lain 3.2 §:n mukaisen yksittäistapauksessa tehtävän harkinnan perusteella. Hankkeella on ennalta arvioiden hankkeen koon, herkän luonnonympäristön, ihmisten elinolojen ja liikennevaikutusten (erityisesti merkittävänä yhteisvaikutuksina Microsoft 3465 Finland Oy:n datakeskushankkeen kanssa) takia hankeluettelon jätteenkäsittelyhankkeiden vaikutuksiin rinnastettavissa olevia todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Nämä tulee tunnistaa, arvioida ja kuvata, sekä esittää tarvittavat lieventämistoimet.

Hankealueen sijainnin takia (rannikkoalue ja meren läheisyys) sovellettavaksi saattaa tulla myös YVA-lain liitteen 2 kohdan 2 c peruste, jossa on yhdeksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen harkintaan vaikuttavaksi kriteeriksi osoitettu hankkeen vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyys.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista hankkeeseen perustelee myös se, että kyseisen menettelyn etuja on myös siihen liittyvä laaja osallistaminen ja kuuleminen, joka palvelee myös hankkeeseen liittyvää tiedotustarvetta.

Edellä todetun nojalla Kirkkonummen kunta katsoo, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyä on perusteltua soveltaa GolfSarfvik Oy:n golfkentän perusparannushankkeessa.